

Előfizetési díj:

Félévre 2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

3 hasábos petítor egyszer 9 kr.,
többszöri hirdetésnél 7 kr.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyílttér petítora 12 kr.

ZALAMEGYE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI és GAZDÁSZATI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.Bérmentelen leveleket csak
ismert közelektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Keszthely, 1882. július 19.

A megye területének nagy része szőlőmivvelés alatt áll, s ezen szőlő területnek legalább két harmada oly minőségű, mely egyéb növény termesztésére nem alkalmas. Százezeret halad azok száma, kik csaknem kizárólag szőlő műveléssel foglalkoznak, kiknek a szőlő egyedüli birtoka, egyedüli lét fenntartója. Különösen áll ez a Balaton-mellékre, melynek lakói bor termeléssel keresik a mindennapi kenyeret.

Elképzelhető tehát a rémülés, melyet annak tudata okozott, hogy Koller Ferencz urnak a meszesgyörki határban lévő szőlője, de a két legközelebbi szomszédos szőlők is phylloxera által a legnagyobb mérvben meglepve vannak; a vizsgáló bizottság által a megállapított véd-őy mintegy 16. cat. hold phylloxera fertőzött szőlőt tartalmaz, sőt utóbb a véd-őyön kívül is tett kutatások alkalmával egyes fertőzött tőkék találtak, mi azt bizonyítja, hogy a legnagyobb mérvben fertőzött 16. holdon felüli részben is a phylloxera pusztítása megkezdődött, minek fejlődése, a hegységben összes szőlőknek vég pusztulása csak idő-kérdés, de előbb utóbb néhány év alatt mulhatlanul bekövetkeznie kell; különösen ha figyelembe vesszük azon körülményt, miszerint Koller Ferencz ur szőlőjében, ugy két közvetlen szomszédjánál a phylloxera oly roppant mennyiségben észlelhető, hogy annak már a múlt évben is léteznie, és rajzania kellett. — Hol rakódott le a múlt évi rajzás, és hol fog lerakódni a folyó évi, azt csak az 1883-ik és 1884-ik években lehet félre ismeretlen jeleiből meghatározni, de annyit már most egész határozottsággal állíthatni, hogy a meszes-györki egész szőlőbirtok nemcsak gyanús, hanem az összes balaton-melléki szőlőknek vég veszélyét és pusztulását tartalmazza. —

A meszes-györki szőlőbirtok mintegy 40. cat. hold, és szerencsés körülménynek mondható az, hogy egészen izoláltan áll, más szőlőbirtokkal kapcsolatban nincs.

Megnyugtatónkra szolgált szeretve tisztelt alispánunknak, gyors, erélyes, egész odaadással vitt azon eljárása, miszerint a feljelentés után a szükséges kutatást, ennek kellő fokig történt fejlődése után pedig Miklósy Gyula kormány biztos urnak elnöklele alatt értekezlet megtartását a magas miniszteriummal készkötözte. —

Ezen értekezlet máj napján tartott meg Keszthelyen, s a midőn a kormány biztos urnak, és alispánunknak is tapintatos eljárásáért, a közveszély elhárítására vezető mindenemű óvszereknek a magas kormány részéről egész készséggel lett felajánlásáért hálás köszönetünket nyilvánítjuk; midőn e szerint a közveszély megelőzése egészen az érdekeltésközébe volt adva, a kivétel módozatának az értekezlet többsége, — mondhatnám csaknem egyhangú — határozatával lett megállapítását nem tarthatjuk czélra vezetőnek, sőt — csekély avatottságunk mellett is — öszinte fájdalommal kénytelenítettünk nyilvánítani, miszerint egyelőre a balaton-melléki, s ezek után a megyebeli többi szőlők fölött is a halál harang megkondult, és csak is ezen aggodalmunk ösztönzött arra, hogy igénytelen nézetünknek kifejezést adva, a megyehatóságának, a kormánybiztosnak, de — ha szavunk talán odáig elhatna — a magas miniszteriumnak is figyelmét felébredszük; hogy még most kellő időben olyszerű változtatás történjék az eljárásban, mely a kitűzött czélunk elérését valószínűnek mutatja. Száz ezereket a koldus bottól, kivándorlástól megment; milliárdokra terjedő nemzeti vagyont a megsemitüléstől megóv, az államodának sok ezereket leendő esőkkenését megelőzi, tehát más érdekektől eltekintve, állami szempontból is kívánatos, hogy a catastropha be ne következzen.

Az értekezlet megállapodása szerint kormánybiztos ur a magas miniszteriummal készkötözte, hogy a phylloxera lepte egyes foltok kiirtásának, fertőtlenítésének; a többi részleteken pedig, hol a phylloxera kisebb mennyiségben mutatkozik, csak gyérítés történjék, s mind ez állam-költségen teljesíthessék.

Előre becsátottuk, miszerint e tárgyban nem bírnak oly mérvű szakavatottsággal, hogy döntő nyilatkozattal előállni merészhelhetnének, azonban egyszerű felfogásunk szerint a gyérítés befű szerinti értelmezéssel is nem jelenthet — de nem is eredményez — mást, mint a pusztító rovárnak kevesebb csését. — De mit használ ez? megmentetik általa az idei termés, néhány évig tengődik a tőke, végre azonban néhány év múlva még is kipusztul. A gyérítés tehát csak palliatív rendszer, s annál kevesebb eredményt nyújtó, midőn a gyökeres irtás is csak csekély és kivételes esetekben bizonyult teljesen czélra vezetőnek. Ezen felül a gyérítés mellett fennáll a legnagyobb mérvű tovább szaporodásnak veszélye, mert ha az 1879-ik évben Kassáról hozott kilenc db. gyökeres szőlő-vessző — a melyeken és azokkal szomszédos tőkéken azon évi november hónapban csak néhány phylloxera találtatott — elégséges volt arra, hogy most — tehát két év múlva — a phylloxera szokatlan mennyiségig szaporodjék; mennyivel nagyobb a tovább terjedés veszélye, a midőn tudjuk, láthatjuk, hogy a gyérítés mellett még oly phylloxera tömeg marad életben. — Itt csak teljes kiirtás és fertőtlenítés nyújthat reményt a bajnak gyökeres eltávolítására, és ha megtettünk mindent, mit a szakismeret s e téren szerzett tapasztalatok nyomán czélra vezetőnek mutatkozik, ha az óhajtott eredmény talán elérve nem lenne is, megmarad a hatóságok részére azon megnyugtató öntudat, hogy semmit sem mulasztott abból, megtettek mindent, mit tenni kötelességükben állott; sőt még az áldozatul esett szőlőbirtokosok is több megnyugvással viselik a roppant csapást, ha látandják hogy a hatóság nem palliatív szerrel elodázná, hanem tőle telhetőleg gyökeresen kívánta orvosolni a bajt. —

Nem oszthatjuk azon állhumanisticus nézetet sem; hogy egyeseknek, vagy egy egész hegységnek is birtokát kiirtani, megsemitíteni embertelenség, mert hisz ezáltal most rögtön azon helyzetbe hozzuk őket, hová a phylloxera pusztítása folytán csak évek múlva jutnának a nélkül, hogy az államnak is tetemes kiadást

viszás dolog üti föl ott fejét, hol az előjáró behunyja szemét.

Jól esik reá emlékezni, hogy a nőnemnek egyik legtiszteletre méltóbb erénye is beillik e sorok keretébe. Az olyan gyengéd lelkületű, kinek elegendő helyes érzéke van megkülönböztetni, mi illik és mi illetlen, ki volna más mint a szemérmes? Ez ámbár ki van téve a gyengédtelenség ama megszólalásának „szemérmes, mint a menyasszony,“ de biztos lehet róla, hogy többre becsülük, mint sok más, ki minden áron feltűnni akar; mert rózsához az illat, szűzhöz a szemérem hozzá termett. Az ellenben, ki könnyven észrevehető, hogy valahol felesleges, s mégis fontoskodva tolakodik — szemtelen.

Hogy a szemnek a szerelem világában jut ki orozslánrésze, felesleges volna bizonyítani. Azt mondják, hogy a költő nem lesz, hanem születik, és ez igaz lehet. De nem kevésbé igaz az is, hogy a költő csak akkor lesz igazi jó költő, mikor már szerelmes. A szemnek e téren való szereplését leírni, megvalloim avatatlan vagyok, nem levén sem költő, sem szerelmes. Szóljanak hát ők a hivatottak. Koszorus költőnk Petőfi, imádjotta lelkének egész szépségét látta annak szemében, mert így szól róla:

Szeretője lettem én szép lelkednek
Szép lelkednek, mely mosolyog szeliden
Szemeidnek bávós bájos tükrében.

A villám fényének nagy ereje van, Faludi azonban semmivel sem tartja gyengébbnek a szerelmes szemek pillantását midőn mondja:

Tűzet lobbant pillantása
Mint az égnek villámlása.

Jelen számhoz mellékletül van csatolva a „Radeini gyógyintézet“ leírása.

„Zalamegye“ tárcája.

A szem.

A szemet a lélek tükrének szokás nevezni, és pedig azért, mert alig van olyan lélek állapot, mely a szemről leolvasható nem volna; öröm és szomorúság híven tükröződnek vissza rajta. A jó szem az embernek legféltettebb kincse, azért ha valami értékes dolgot másra bízunk, s annak megőrzését szívére akarjuk kötni, azt szoktuk neki mondani: úgy őrizd, mint a szemed világát. Különféle sajtáságai közt feltűnő a szemnek azon tulajdonsága, hogy mindent lát, csak magát nem; pedig jó volna, ha legalább némely ember szemének az a tehetése is megvolna, hogy ne mindig csak más szemében látná meg a szálkát, hanem a magáéban is a gerendát.

A mindennapi élet sokféle változataiban nagy szerep jutott a szemnek. Az az ember, ki a benyomásokat gyorsan fogja fel, a dolgok mélyébe azonnal belát, s az adott viszonyok közt mindjárt megtalálja, melyik a helyes út, — éles szemű.

Vannak emberek, kik hatáskörükben a legcsekélyebb mozzanatot is szemmel kísérik, kik ilykép nem egyhamar jönnek zavarba. Igaz, hogy az ilyen szemes gazdának kegyetlen híre támad, de szolgáljon az megnyugtatóra, hogy nála a mindennapi teendők kellő rendben és pontossággal folynak le; míg ellenben sok

et, Tápi Józsefet, Hajdu Bor-
ga Jánost pedig a rablás bün-
ösöknek kimondatni és a tör-
vénnyel, a még mindig szökésben
leve pedig az összes bűnira-
folytatása és az elévülés meg-
vizsgáló bíró kezére kiadat-

ván ügyvéd, Káplár Németh
vetkező védelmet terjeszti elő.
(vt. köv.)

TTÉR.

nyilvánítás.

zónetünket mindazok, akik
chítt Mihálynak f. évi július
egbement temetésén résztvenni
sük által a gyász-szertartás
Az emberbaráti nemes érzés
teköny halzsannul szolgált a
szívünkre.

2. július 10-én.

A gyászoló család.

és kiadótulajdonos:

GYIGNAC.

orvosa Európának, kiknek
már előre közre lettek be-
beli a

fogszer.

része a létező legjobbak!
Erdem érnek külön-
böző kiállítá-
sokról.

at jonak bizonyult

rin szájviz.

opp J. G-tól es. kir
ogorvos Bécsben, I.
Bögnergasse 2.

gyógyszer mindennemű fogtá-
mint szintén a szájrég és a
mindennemű betegségek ellen.
szájvizet öblögető viz az idült
knál, 1 nagy palack 1 ft 40
p 1 ft és 1 kinti 50 kr.
szájvizet után a fogakat vakító
gy azok ártalmára volna. Ara
kint 63 kr.

vegszelenében, 1 frt 22 kr.
nyult fogtisztító szer.
használat után vakító fehér
fufogok ápolására és a fogtájás
re darabja 35 kr.

ti s a legbiztosabb szer a lyu-
a. Ara dobozontkint 2 ft 10 kr.
vényszappan

ör, kúteg, a májfolt és szeplo
előmozdítása és fe tartására,
alan arabór kelesék ellen. Ara
30 kr.

seretik világosan Popp esász.
nyeket kéri, s csak az olya-
védjeggyel vannak ellátva.
gen: Hellösy J., Keszthelyen
eskr L. Tapolcán: G1 ser S.
Belius B gyógyszerészeknél.

ÜNNEPÉLY

helyben tartandó ünne-
pök látór a nagybecsű

hölgyek

szertint az alkalomra
ségeit

esse, mol-, tarlátan
is kellő mennyiségben
a lehető legújtanonyo-
niról az illetők méltöz-
zódást szerezni.

izidor

h. Kazinczy-ter
úr házában.

D LAJCS

körmendi utcában

lja

AKTÁRÁT.

10. 4-4.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Személyi hírek. Gönczy Pál vallás és közoktatásügyi miniszteri tanácsos úr öméltsága folyó hó 21-én este körünkbe érkezett. — F. hó 22-én fogadta a helybeli városi küldöttséget, valamint a helybeli népoktatási intézetek tanítóit, meglátogatta a polgári iskolát, diésérőleg nyilatkozott mind maga az épületről, mind annak belső felszereléséről. Dél előtt 10-órakor megjelent a városházánál, hol a városi képviselők, valamint az iskolások majd teljes számmal volt egybeseregelve s a jelen voltak által kitörő lelkesedéssel fogadtatt. Nagy szabású beszédében részletesen fejtegette a polgári iskolák általános célját, valamint azon speciális intézkedések szükségességét, melyek életbe léptetése által a polgári iskola városunkra helyezte csakugyan házagpótló iskola lesz. Teljes kilátásba helyezte, hogy a polgári iskola mellett még az 1882. tanévre alsóbb kereskedelmi iskola lesz életbe léptetve, továbbá 1883-ban egy műszaki ipartanműhely szervezését helyezte kilátásba, valamint bíruj becses ígérte, hogy már az 1882. tanévre a latin nyelv tanítására külön szakembert fogunk kapni. Mindezekért városunknak csakis az ipartanműhely befogadására szükséges helyiségről kell gondoskodnia. Majd egy óráig tartó beszédét a jelen voltak viharos éljenzéssel fogadták, főleg mikor kijelenté, hogy nemcsak ígérte, hanem azt be is fogja váltani; mert a miniszter úr ömagnéltsága ezen helyi érdekű intézkedéseket illetőleg teljes tevékenységi hatáskörrel ruházta föl. — Különbön tér szűke és az idő rövidsége miatt jövő számunkban részletesen fogjuk ö méltóságának beszédét ismertetni. — 23-án reggel ö méltósága a tek. kir. tanfelügyelő urak kíséretében városunkat elhagyta, Tapolezán a gazdasági felső népiskola és Balatonfüreden a szeretetház ügyében intézkendő. — Az ég áldása kísérje a városunk tanügyének érdekében oly buzgalkodó nemes férfiút! — Kovács Kálmán igazságügyi miniszteri tanácsos és Andrásovits Béla legfőbb ítélőszéki bíró öméltságaik ismerőseik s jó barátaik látogatása végett néhány napot városunkban töltöttek. — Az illető körök iparkodtak a magas vendégek zalai látogatását minél kedvesebbé tenni. — Svasztits Benó ur köztisztviselőben álló alispánunk f. hó 21-én Perlakra utazott, hogy a meszes-györki phylloxera vézes szőlőterület kiirtása végett ott munkásokról gondoskodjék. —

Kinevezés. Főispán úr öméltsága a lemondás folytán megüresedett zala-egerszegi szolgabírói állomásra Tomasié Sándor zala-egerszegi járási segéd szolgabíró helyettes szolgabíróvá, helyébe pedig Pitos Márton tiszteltbeli aljegyzőt helyettes segéd szolgabíróvá nevezte ki.

A zala-szent-mihályi sarkterhen e hó 19-én kísértek örök nyugalomra Zalabéri Horváth Mór es. kir. kamarás hült tetemeit. A boldogult még e hónap 11-én jelen volt a közigazgatási bizottság ülésén, élénk részt vett a tárgyalásokban, annál fájdalmasabb megdöbbenést okozott tehát a hír, mely már 17-én ravatalához hívta jóbarátait és tisztelőit, hogy elshajtsák az utolsó istenhózzádot. — Megyei közéletünk nemes és rokonszenves alakját vesztette el benne. A pacsui járásnak több éven át tevékeny szolgabírája, a közigazgatási bizottságnak pedig ez intézmény fennállása óta folyton egyik legbuzgóbb tagja volt. Önzetlen nyilt lovagias jelleme, és szigorú kötelességérzete minden téren biztosították számára a közbecsülést. Temetésén ott voltak: az elhunyt közel rokonai Horváth János es. kir. altábornagy, Glavina Lajos főispán, Svasztits Benó alispán s a megyei tisztikar számos tagja; Bogvay István, Bogvay Máté, Bogvay Kálmán, Tolnay Károly, Inkey László, Botka János, Baán Kálmán, Bezeredy Elek, Kerkápoly Mór, Skublies István, Skublies Zsigmond, Skublies Sándor, Novák Ferenc, Gyömörey Vince, Bessenyei György, Pálffy Elek, Br. Puteani Géza, Ujlaky József, Tarányi Ferenc, Id. Rajky Lajos, Vasdenyey Antal, Koller István, Koller Ferenc, Pihál Ferenc, Szily Dezső és még számtalan az elhunyt tisztelői és barátai sorából. —

Az országos tüzoltói közgyűlésre jelentkezett egyletek. Közöljük az országos tüzoltói közgyűlésre jelentkezett egyleteket, valamint az egyletek részéről előjövő egyleti tagokat. E közlésünknek kettős célja van. Első sorban ha városunk lakosai egyesekben talán ismerőseikre akadnak, a szállásoló bizottság által az illetőket magukhoz szállásoltathatják. De közöljük azért is, hogy lássa közönségünk, hogy más helyen az intelligens osztály túl tett már a városunkban divó azon megszokáson, hogy a tüzoltói intézmény csak is az iparos osztálynak való. A névsorból meggyőződhetünk, hogy a köztüzoltók sorába másutt még ügyvédnek is vannak, míg nálunk — sajnos hogy ki kell mondanunk — még jómodú iparos sem akar beállani, ha legalább is a tisztí rang nincs számára biztosítva. — Az arad városi önk. t. egylettől: Péterffy Antal ügyvéd h. főparancsnok, Schor Albert vendéglős, I. oszt. parancsnok, Dengel József magánzó, szak. parancsnok, Stánkovits Miklós ügyvédsegéd, szak. parancsnok, Novotny Lajos vendéglős, III. o. parancsn., Vizer Lajos ügyvéd, köztüzoltó, Monti Antal kereskedő, köztüzoltó. A rózsnyói önk. t. egylettől: Schlosser Albert birtokos főparancsn., Rombauer Ervin k. járásbíró, alpar., Madarász Rezső megyei főorvos, egyll. főorvos, Wicher Aurel tanár, osztály par., Trieb Albert iparos, felügyelő, Henezs Endre építész, mészó. A kaposvári önk. t. egylettől: Jancsovits Gyula könyvnyomdatulajdonos, főpar., Németh Ignác ügyvéd, csapat par., Schulhof Adolf aranyművész, szertárnok, Roder Nánán szobafestő, szivattyus, par., Wilt Ede szabó, működő tag. — A hajdu-szoboszlói önk. t. egylettől: Foghty János földbirtokos, főpar., s az orsz. tüzoltó szövetség vál. tagja. A tencseni önk. t. egylettől: Décsy Lajos ügyvéd, főpar., Császtka Gyula ügyvédjelet, segédtiszt, Porubszky János ügyvéd, h. főpar., Pericht Jenő tanító, gyakorló mester, Ucsnay Ernő városi főjegyző, hadnagy, Lauge Gusztáv városi pénztári

ellenőr, fecskeendő, Kostyál István megyei kórház gondnok, fecskeendő, Stelezer Imre pékmeister, fecskeendő. A körmöczbányai önk. t. egylettől: Eisert Géza kir. közjegyző, egyll. titkár. A gácsi önk. t. egylettől: Gróf Forgách Sándor magánzó, elnök és főparancsnok. (Folytatjuk.)

Nyeremény tárgyak ajándékozása. Örömmel tudatjuk a nagyérdemű olvasó közönséggel, hogy a magyar tüzoltók VI. országos közgyűlése alkalmával a zala-egerszegi önk. tüzoltó egyesület betegsegélyző alapja javára rendezendő sorsjátékhöz már is a következő nagylelkű adományok érkeztek: Rosenberger Vilmtól és Rosenthal Bertától helyből bomboniére, füstölőcasette, egy vas gyertyatartó, egy vas óratartó, egy üveg tintatartó, egy papír szivartartó, egy vászon pénztartó, 3 db. pléh ládika, 1 db. karlsbadi kővetlet kosárka; Zárjeczky Gizellától Alsó-Lendvától egy bronz tintatartó; Hanthy Károlytól helyből egy házi sípka, s szegedi árvíz kép; Tretter Viktorától helyből, 2 virágváza, Udvardy Ignácától helyből, egy pár himzett cipő; Deusch Manó és nejtől helyből egy bronz dohánytartó; Farkas Ferencől helyből egy gömbölyű fali óra; Márczy Károlytól helyből egy asztal-ék ívegből; Varga Izabellától helyből egy himzett szék. —

Szíves tudomásvétel végett. Az országos tüzoltói közgyűlés alkalmával, az augusztus 13-án tartandó diszmenetnél s az egyeti zászlók és jelvények megkoszorúzásánál a mélyen tisztelt közönség kényelméről a központi rendező bizottság kellekőp gondoskodandó, olykép intézkedett, hogy a koszorúhölgyek számára felállítandó emelvényen három sorban elhelyezve összesen háromszáz számozott ülés legyen. Ezen ülésre előjegyzések már is eszközölhetők a közp. rendező bizottónak állandó irodájában (polg. iskola, I. emelet) reggel 9—12-ig és délután 2—5-órágig. Egy számozott ülés ára az első sorban 2 frt, a másodikban 1 frt 50 kr., a harmadikban 1 ft. Midőn ezen célirányos intézkedést a t. olvasó közönségnek tudomására hoztuk, melegen ajánljuk a minél előbb eszközöndő előjegyzést, hogy a bizottság ne legyen majd több azon kedvezőtlen helyzetben, hogy egyeseknek esetleg későn érkező igényeit nem teljesítheti. —

Vettük a következő gyászhirot. Horváth Miklós, Horváth János, Horváth Alajos és neje Königmayer Páulin, ez utóbbiak gyermekeik Károly és József nevében is, Horváth Mária és férje Horváth József, ez utóbbiak gyermekeik Mályin és Ida nevében is, ugy Horváth Ferenc fájdalmas szívvel jelentik anyjuknak, illetőleg napuknak és nagy anyjuknak Dörner Anna özvegy Horváth Károlyné asszonyságnak f. évi július hó 19-én délután 4 órakor élte 65-ik évében végelgyengülés következtében történt gyászos elhunytát. — A boldogultnak földi maradványai f. július hó 21-én délután 4 órakor fognak a helybeli közös sarkterhen örök nyugalomra tetetni. — Az engesztelő szent-mise áldozat pedig ugyan f. hó 21-én d. előtt 9 órakor fog a helybeli anya szent egyházba lelke üdvéért bemutatni. Z. Egerszeg, 1882. július 19. Bőke hamvaiba.

A jegyző szigorló megyei bizottság előtt, melynek tagjai voltak: Gózonny László megyei főjegyző, mint elnök; — Szigethy Antal ügyvéd, mint törvényhatósági bizottsági tag, továbbá Arvay Lajos t. t. ügyész, Braunstein Pál árvaszéki ülnök, Tomasié Imre szolgabíró, Czukelter József főszámvevő, s a kir. adófelügyelő helyetteseképp Spur János, e hó 12-én az irásbeli, s 13-án a szóbeli vizsgát négy jelölt kísérle meg letenni, kik közül Fürösmarty Izidor köveskálai helyettes jegyző képesítettnek nyilváníttatott, a többi három pedig hat hónapra visszavetett. Csak helyeselni tudjuk, ha a bizottság kellekő szigorral jár el, mert valóban sajnos tapasztalni a közügy, és magánosok érdekei elég hátrányára, hogy némely jegyző kellekő jártasságának hiánya sokszor mily nehézségeket, gyakran károkat, haszontalan idő veszteséget, költségeket okoz.

Bárany Gyula, csurgói tanító képző intézeti tanár elengedhetlen kötelességének tartja mindazonoknak, kik őt vagy rokonait feledhetlen atyjának, Bárany Ignácnak elhunyt alkalmából részvét nyilatkozataikkal fölkeresték, ugyszintén Csáktornya város t. c. közönségének a boldogult földi maradványainak eltakarításakor tanúsított részvétéért maga és rokonai nevében őszinti köszönetet nyilvánítni.

Talált korona. Kubass Mihály főcsendbiztos úr a városunkban nagy port vert korona hírré vonatkozólag ezen közlényt volt szives lapunk számára beküldeni:

Horváth György reszneki cigány neje folyó hó 15-én délután az ottani községbíró számára közel a községhez fekvő rétszelen téglát vetvén, földásás közben egy koronaszertű tárgyat talált a partban, melyet az ott lévő férje lakására vivén, a sártól gondosan megtisztogatott és nagy kincs gyamánt elrejtette. A reszneki községeljáróság a dolognak neszté véve, másnap a cigány lakába megjelent és a talált kincs kiadását követelte. Horváth György cigány nem lévén hon, fúrfangos neje az állítólagos koronának széles karika szerű arany színű alsó részét lecsatolván, azt a koronától letörtött más apróbb részekkel együtt a község előjárásának átadta, míg a másnap hazatért Horváth György cigány a „korona“ sulyasabb s így értékesebb részét magához vette s azzal Zala-Egerszegre a „törvényhez és a méltóságos főispán urhoz“ vándorolt; itt azonban a rendőrség kezébe került és a laktanyába kísértetett, hol kiderített, hogy a talált kincs nem aranykorona, hanem sárga rézből készült s a római katolikus templomokban használni szokott szentségtartó (monstrantia.)

Minthogy a talált szentségtartón több vérfolt is észleltetett s legutóbbi helyére valószínűleg rablás útján került, emélfogva a nyomozás azonnal foganatba vétett.

Szándékos gyújtogatás. Kedden f. hó 19-én éjjelkor, midőn az éjfélelőtti polgári tűzörséget felváltották, az örség tagjai Török János körmendi utcában levő házában kapujánál tüzet pillantottak meg; mire oda értek, már az egész kapu lángban volt, de csakhamar sikerült cloltaniok. Valaki vétkes szándékból egy kéve szuppot

állított fel a kapunál s azt gyújtotta meg s az égést a kapunál támadt léghuzam nagyban éleszté. Ha a segély gyorsan nem érkezik, a gerendás kapualja könnyen meggyult volna s ez által az éjjeli esendben a ház is a tűz áldozata lehetett volna; az egész veszedelemtől a házban lakók csak az eloltás után értesültek. — A gyújtás kétségkívül szándékos volt s a gyújtogató nyomozása folyamatban van. —

Hyári mulatság. A novai önkéntes tüzoltó csapat folyó hó 29-én nyári mulatságot tart. A mulatság tiszta jövődeline a Zala-Egerszegben folyó évi augusztus hó 11—15. napjain tartandó országos közgyűlésen résztvevő novai önk. tüzoltók költségeinek fedezésére fordítatik. — Ezen életre való eszmét helyeseljük s óhajjuk, minél nagyobb legyen a tiszta jövedelem, hogy így annál több novai tüzoltó bajtársal találkozhassunk az országos tüzoltói ünnepély alkalmával. —

Gyilkosság. Julius 8 és 9-ike közti éjjel Thassy Imre zala-lövői földbirtokosnak csihai majorjában szolgálatban volt Beke József béres a csihai és sötét major közti mezőn ismeretlen tettes által agyonveretett. Varga József gerzsai majorbeli birkás bojtár és Molnár Rozsi csihai majorbeli ceséld asszony, kikre a teljesített nyomozás alkalmával a tett elkövetése iránlyut, letartóztatnak és a helybeli kir. ügyészségnek átadtak. —

Vizbefútt. Szabó Mihály püspöki urodalmi eseléd Vendel nevű 14 éves fia f. hó 16-án délután 4—5 óra között a kismalom közelében fürdés közben a vízbe fútt. —

Szerencsétlenség. Csupor Endre ságodi jegyző kaszházi pajtájában a eséplőgépnél virgázatlanság következtében a kocsis lába a eséplőgép kerekai közé akadt és eltört. —

Halál vigyázatlanságból. Németh Miklós 74 éves nemesnépi illetőségű családos, földműves gazda július 14-én pajtájának belsejében egy lajtorjára felmászott, hogy behordandó gabonájának helyet csináljon. Lába azonban a létra fogán megcsuszamodván, a létráról lezuhant és fejét annyira összezuza, hogy sebében másnap meghalt. —

Törvényszéki csarnok.

A Bogyay Antalón elkövetett gyilkosság és Hatzky Kálmán kárara megkísérelt rablás büntetnének vég-tárgyalása.

(Folytatás.)

Dr. Czinder István ügyvéd, Káplár Németh József vádlott részéről a következő védelmet terjeszti elő:

Tekintetes kir. Törvényszék!

Midőn e megye egyik köztisztviselőben állott fia végzetserű elhunytá felett kesereg; — midőn egy széles baráti kör és rokonság egy nemesivű barátot és illetőleg derék rokont, nyole árva egy szeretett gondos atyát, egy kedves nő egy felejtethetlen férjet s irat, — rendkívül terhesnek érzem feladatomat, minél előbb hivatva vagyok védelmet előterjeszteni azon egyén érdekében, aki elég szerencsétlen volt egy rablás megkísérlése mellett még e sok keserűséget is előidézni, a közszeretben állott ama derék férfinak váratlan halálát okozni.

A zokogók között én magam is zokogva kénytelen vagyok szívemmel is számolni, s érzelmeim ólomsúlylaval nehezdedvén gondolataimra, lehetetlen elfogulatlanul védelem mellett védelmet előterjesztem. — Ha tehát védelem gyenge leand, s nem meritendi ki mindazon védveket, amelyek védelem mellett tán felhozhatók volnának, ugy mentsem ki e természetes elfogultságom és méltóztassék a tek. kir. Törvényszék védelem gyengeségétől eltekintve az ítélet meghozatalánál az ügynek gondos meghányásával a védelem mellett kideríthető minden körülményt és érvet bírói figyelembe venni.

A kir. ügyész ur védelem ellen a rablás megkísérlésével párusult gyilkosság büntetnének vádját emeli.

Védelem beismeri, hogy a rablás megkísérlésében részt vett, és körülményesen elő is adja csavargó, időközönkint meglátogatója védelemet, többszörösen rablasi ajánlatokat tesz neki; védelem azonban ezen ajánlatokat mindamivisor visszautasítja; végre a mult évi augusztus hó végén Savanyu egy rablóbandát állít össze és ezzel együtt — teljesen felkészülve és felfegyverkezve — megjelenik védelemnél a legelőn s kijelenti, hogy neki is okvetlenül velők kell tartania. Erre védelem enged s elmennek Hatzky Kálmán urhoz, akinél sok pénz remélenek. Itt az előleges megbeszélés szerint mindenik elfoglalja helyét, illetőleg megkezdí szerepét, azonban a közbejött akadályok miatt a rablás csak kísérlet marad.

A rablás megkísérlésére vonatkozó vád tehát alapos. Azonban nincs törvényesen bepróbalva — mert a vádlott társak figyelembe nem vehető vallomásain kívül semmivel sem támogatdik azon a kir. ügyész ur által ezuttal ugyan nem emlitett, de a vádhatározatban hangsúlyozott állítás, mintha védelem a rablóbanda egyik szervezője, a megkísérelt rablás bünszerzője volna; — ellenkezőleg — a már eddig kiderített, s a jövőben remélhetőleg még inkább kideríthető ténykörülményekből kitetszik, hogy védelem egyedül a rablóbanda többi felfedezett és fel nem fedezett tagjai által, különösen pedig Savanyu Józsi által reá gyakorolt erkölcsi pressio-nak esett áldozatul.

Ugyhiszem, a rablasi kísérletre vonatkozó vád tekintetében védelem mellett nem szabad elhallgatnom azon szomorú argumentumot sem, amely néptünk alsó osztályának, de különösen a pásztoroknak műveletlen

állapotából merithető és védelemre is alkalmazható.

Köz tudomásu dolog az, hogy rablásra, lopásra s több eféle tettekre nálunk leginkább a pásztor-nép véte medik; s ha köztük egy vakmerő vezető akad, biztos lehet benne, hogy — főleg egy kis pressioval — a pásztor-népnek ha nem is 99 legalább 90 százalékat megnyerheti magának a más vagyonára törő büntársul. És talán a pásztorbotban rejlik ama varázserő, mely annak bírlalását a tiltott cselekményre hajlékonytá teszi? Epen nem. Nem a pásztori foglalkozás, nem is a szegénység egyedül, hanem igenis a műveltség azon elmaradottsága, az emberi természetnek azon fejletlensége képezi e szomorú jelenség főoktforrását, mely elmaradottságban a nemesebb érzelmek még fejletlenül hevernek és az eredeti vad indulatok ellenében elég erőt kifejtteni nem képesek, s amely fejletlen állapot, ha nem is képez oly mentő körülményt, mint a gyermeki tudatlanság, — de oka nem az egyes emberben, hanem az általános viszonyokban levén keresendő — mindenesetre enyhítő körülménynek tekintendő.

A védelem ellen emelt vád másik része: a gyilkosság büntetvények vádja. Minél komolyabb ezen vád és minél súlyosab a törvényileg meghatározott vonatkozatos büntetés: annál inkább fenforog szüksége annak, hogy a vádban foglalt kérdésre az ítéletben adandó felelet a legalaposabb megfontolásnak, az igazi bölcseségnek legyen eredménye. És e tekintetben — ismerve a tek. kir. Törvényszék bírói bölcsességét — teljes megnyugvással tekinthetők az ítélet meghozatala elé, és hiszem, hogy ez nem fog egészen megfelelni az ügyészi jndítványoknak.

A gyilkosság büntette „embernek előre megfontolt szándékkal megölése levén” — az ember által elkövethető eme legnagyobb büntett fogalmának speciális kelleke: „az előre megfontolt szándék” ami nélkül gyilkosság büntette nem létezik. És e kellek fenforogásának, az előre megfontolt szándéknak — tekintve a törvényben kiszabott büntetés borzasztóságát és eredménye helyrehozhatlanságát — a legtekélyesebben bebizonyítva kell lennie.

De e szerint védelem ellen a gyilkosság büntetvények vádja meg nem állhat. Mert — eltekintve attól, hogy védelem előre nem tudhatván, fog-e valaki az ablakon kiugorni? és ha igen, kicsoda fog azon kiugorni? szándéka egy határozott egyénre nem is irányulhat — vádolt társainak ama vallomása, mintha védelem előre mondotta volna, hogy ő agyonlővi, aki az ablakon kiugorni fog — a vádolt társ vallomása bírói figyelembe nem jöhetvén — törvényes bizonyítékot nem képezhet; nem képezhet törvényes bizonyítékot ezuttal még különösen azért sem, mivel Savanyu Józsi a rabló banda feje, a törvénytelenkedő rendezője, ez ideig kézerkerítve nines, és e tekintetben az ő vallomása nem is tudható; és lehetséges — legalább az iratokhoz utólag csatolt levél tartalma után ítélve, — hogy Savanyunak jelenléte és vallomása ugy az egész ügyállást, mint különösen a vádolt társak vallomásait védelem javára egészen megváltoztatná.

Mert továbbá, ha igaz volna is, hogy Savanyu Józsi azon utasítást adta volna védelemnek, hogy agyonlője, aki az ablakon kiugrik, Savanyunak ezen rendelkezéséből még nem foly okvetlenül, hogy véde-

emben az őszi szándék előre meg is fogamzott volna. Ezekből folyólag tehát az őszi előre megfontolt szándék védelem ellen beigazoltnak nem tekinthető, nem pedig az épen mondottakon kívül még azért sem, mivel védelem — mint állítja — csak akkor lőtt, amidőn valóban hozzá ezen figyelmeztető szót: „lőj!” intezte; és csakugyan, nem lehetetlen, hogy ezen figyelmeztető szó mondva volt, de a nagy zavar miatt és a miatt, mivel a közelben senkisésem volt, ezen szót védelemem és az illetőn kívül senkisésem hallotta és így a tanuk sem hallották.

Most még csak az a kérdés, vajlon általában az őszi szándék megállapítható-e védelem ellen?

Mint hogy védelem azt állítja, hogy ő csak ijesztésből lőtt, mint hogy a vádolt társak terhelő vallomása bírói figyelembe nem jöhet; mint hogy egyébként is sem védelem vallomásából, sem különben nem deríthető ki, hogy ő valakit agyonlőni akart volna: ellenében a szándékos emberölés büntette sem igazolható.

Midőn tehát végül védelem fenytetlen előléta és, mint fenebb említém, műveletlen állapotát, mint enyhítő körülményeket a tek. kir. Törvényszék becses figyelembe ajánlanám, — tekintve még azt is, hogy védelem egyedül a társai által reá gyakorolt kényszernek esett áldozatul, egész tisztelettel kérem a tekintetes királyi Törvényszéket, hogy védelem felett az elmondottak szerint kegyes ítéletet mondani méltóztassék. (Vége köv.)

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos:

UDVARDY IGNÁC.

H I R D E T É S E K.

922. | 1882. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A pozsony-varasdi államuton levő 224 és 256. sz. falhidak helyreállítását a nagyméltóságú közmunka és közlekedési magy. kir. miniszterium 1882. évi június hó 30-án kelt 12720 számú magas rendeletével 1885. évi 55 krnyi összeggel engedélyezte.

Ezen munka biztosítása tekintetéből alóírt hivatal irodájában folyó 1882. évi július hó 27-én reggeli 10 órakor írásbeli ajánlatok elfogadásával párosult nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, melyre vállalkozni szándékozók azzal hitvatnak meg, hogy az árlejtésbeni résztvevés esetére magukat a fentkített összeg 5%-val, mint bánatpénzzel ellássák, mely vállalkozás esetében 10% biztosítékra lesz kiegészítendő.

Írásbeli ajánlatok fenebb kített nap reggeli 10 órájáig fogadtatnak el; ezekben az ajánlattevő neve, lakása és polgári állása pontosan kiteendő, továbbá számmal és szóval kiirandó azon száztól elengedés, melyért ezen munkálatokat elvállalni szándékozik, világosan kifejezendő végre, hogy ajánlkozó a munkálatokat és feltételek tartalmát ismeri és elfogadja.

Írásbeli ajánlatokhoz, melyek 50 kros bélyeggel ellátandók, a vállalati összeg 10%-a készpénz vagy elfogadható állampapírokban esatolandó.

A tervezetek, műszerelvények és feltételek alóírt hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Zala-Egerszeg, 1882. évi július hó 13.

Zalamegyei m. kir. építészeti hivatal.

31. 2—2.

118. | v. 1882. sz.

Árverési hirdetmény.

Alóírt kir. bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbírói 1036. számú végzése által Nunkovics Sándor letenyei lakos végrehajtató javára Braunstein Pál és József zalaegerszegi lakosok ellen 50 frt tőke, és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felül foglalt és 1582 frtra becsült két ló, két lószeker, egy pár lószerszám, téglá, cserép zsinde és egyebekből álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltvén, ennek a helyszínén vagyis Zala-Egerszeg, leendő eszközésére 1882-ik év augusztus hó 7-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hitvatnak meg, hogy érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zala-Egerszeg 1882. évi július 19. napján.

Nemes Sándor

kir. bírósági végrehajtó.

36. 1—1.

179. | 1882. szám.

Árverési hirdetmény.

Alóírt kir. bír. végrehajtó 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbírói 1570. számú végzése által a zalaegerszegi árverési végrehajtató javára Imre István teskándi lakos ellen 150 frt tőke és ennek járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felül foglalt és 320 frtra becsült két ló, egy szekér, 2 db ökörtűző és egy tehénből álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltvén, ennek a helyszínén vagyis Teskándon leendő eszközésére 1882. évi augusztus hó 4-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hitvatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 187. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zala-Egerszeg 1882. évi július 20. napján.

Nemes Sándor

kir. bírósági végrehajtó.

37. 1—1.

1442. | tkkvi 1882.

Árverési hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság által közhírré tételük, mikép Baranyai Mária lakos végrehajtatók szavendő elleni 300 frt tőke követelése és járulékaik kielégítése végett a teskándi 8 sz. telekkönyvben 7 sor sz. alatt felvett fekvőségből alperest illető 1/3 rész. — s a 85 sz. tkjvben 7 1—6 sor szám alatt alperes nevében álló ingatlanok Teskánd községben a községbíró házában 1882. évi szeptember hó 5. napján délelőtt 10 órakor, 69 frt illetőleg 770 frt kiküldési ár, ugy a venni szándékozók által a bírói megbízott kezéhez leendő 6 frt 90 kr és 77 frt bánatpénz, továbbá a telekkönyvi hatóság kiadóhivatalában és a teskándi községbírónál megtekinthető egyéb feltételek mellett a legtöbbet ígérőnek eladatni fog.

Zala-Egerszeg 1882. évi május hó 5. napján.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

35. 1—1.

Felhívás!

Mindazon t. ügyfeleim, kik ügyükbeni intézkedés végett eredeti okiratokat adtak át, felkérem, hogy — miután a felszaporodott eredetiek megőrzésére elegendő tüzmentes szekernyvel nem bírok — ezen hirdetésnek a „Zalamegye“ és a „Zalai Közlöny“ című lapok hasábján történt első bejuttatásától számított 30 nap alatt eredeti okirataikat visszavenni sziveskedjenek, mert azokat — a jelzett idő eltelte után — költségükre és veszélyükre a zalaegerszegi tek. kir. közjegyző urnál, illetve a zalaegerszegi tek. kir. járásbírósnál letéteményezni fogom.

Kelt Zala-Egerszeg 1882. július 10.

Hubay György.

30. 3—2.

BREISACH SÁMUEL
ZALA-EGERSZEGEN

ajánlja dúsán felszerelt

**könyv-, mű-, hangjegy-,
papir- és irodai szerek
kereskedését,**

ugyszintén kész nyomtatványok- és
olaj festményü képek

r a k t á r á t

legelőnyösebb áron.

A gyümölcs befőzéshez való legjobb minőségű hártypapír nálam kapható, és 1 iv ára 4—8 krajcárig.

11. 4—4.

Hj. Baján József

ajánlja jó minőségű

kézi cséplő gépét

tisztító rostával

használati díj lefzetése mellett.

34. 1—1.

Van szerencsém a nagyon t. közönséget értesíteni, miszerint

folyó hó 15-én

hordó raktáramat

Májér Jakab urnál

megnyitottam, s hogy nálam esinos, szilárdan készített hordók olesó áron kaphatók.

Tisztelettel

Guttman Gyula

Nován.

38. 3—1.